

TÖÖLEHT

E-külastustundi teema: Kuidas toimib liik *homo sapiens sapiens*?

JUHEND

Kujutage ette, et kõikide teiste loomariigi esindajate seas oleks Tallinna loomaiaia asukaks ka inimene. Mis võiks olla tema "puuri" ees oleval sildil kirjas? Milline oleks inimese elulaadi ja käitumist võimalikult täpselt kirjeldav tekst, mis aitaks lugejal mõista, mis on selle isendi eripära? Ehk aitab teid mõtte sellest, kui see tekst peaks andma edasi väärtuslikku infot tulevikuks, kui selliseid isendeid enam ei ole, kuid teie info oleks tulevikus tegutsejatele kättesaadav.

Näide

ŠIMPANS

Ladina k. *Pan troglodytes*

Ingise k. CHIMPANZEE

Vene k. ШИМПАНЗЕ

Soome k. SIMPANSSI

Sugukond: Inimlased (*Hominidae*)

Asustavad metsi, võsastikke ja kohati ka lagedamaid alasid. Tegutsevad nii puudel kui maapinnal. Aktiivsed päeval, ööbivad puude otsa ehitatud pesades. Söövad puuvilju, lehti, seemneid, marju, putukaid. Vahel söövad šimpansid ka liha, püüdes üheskoos saagiks väiksemaid loomi. Elavad 20–30-isendilistes seltsingutes, kus valitseb keeruline võimujaotus. Karjasisestes suhetes on nad väga sallivad, kuid võõrast karjast sissetungijate vastu vaenulikud. Sigivad läbi aasta, pärast 230-päevast tiinust toob emane ilmale 1 poja. Emast võõrdumine algab u. 5. eluaastast. Suguküpsuse saavutavad 12–15-aastastena. Eluiga kuni 50 a. Geneetiliselt on šimpans inimese lähim elav sugulane. Šimpansid ohustab vihmametsade hävitamine ja salaküttimine.

Tallinna loomaaias elab kolm šimpansi: isane Pino, emane Quincy ja emane Betty.

INIMENE

Ladina k. .....

Inglise k. .....

Vene k. .....

Soome k. .....

Sugukond: .....

Asustavad .....

Tegutsevad .....

Aktiivsed ....., ööbivad .....

Söövad .....

Elavad .....

.....

Karjasisestes suhetes on nad .....

Sigivad ....., pärast .....-päevast tiinust toob emane ilmale .....

Emast võõrdumine algab u. .... eluaastast.

Suguküpsuse saavutavad .....-aastastena. Eluiga kuni ..... a. Geneetiliselt on inimene ..... lähim elav sugulane.

Inimesi ohustab .....

.....

Teie arvates veel oluline info, mida tahaks lisada .....